

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Věcný záměr zákona o zabezpečení hydrometeorologické služby

Věcný záměr zákona o zabezpečení hydrometeorologické služby je do meziresortního připomínkového řízení předkládán z důvodu existence dlouhodobého záměru na legislativní úpravu činností vykonávaných Českým hydrometeorologickým ústavem (dále jen „ČHMÚ“). Předkládaný návrh byl zpracován na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2019 a vyplývá z usnesení Bezpečnostní rady státu č. 10 ze dne 18. 6. 2012 a z usnesení vlády č. 570 ze dne 14. 7. 2014. Na přípravě návrhu se má podílet rovněž Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany. Teze návrhu byly se zástupci obou resortů v průběhu přípravy diskutovány.

ČHMÚ je právním nástupcem původního subjektu Hydrometeorologický ústav, který byl zřízen v roce 1953 vládním nařízením č. 96/1953 jako ústřední ústav pro obor meteorologie, klimatologie a hydrologie. Činnost ČHMÚ jako příspěvkové organizace je podle § 53 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a podle § 54 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, v současné době určena Zřizovací listinou ČHMÚ z roku 2017, která definuje základní účel ČHMÚ a předmět jeho činnosti. V porovnání s původními činnostmi ústředního státního ústavu došlo k rozšíření o obory čistota ovzduší a jakost vody.

ČHMÚ je oborově členěný ústav s úzkými mezioborovými vazbami a jeho základním posláním je vykonávat funkci ústředního státního ústavu České republiky pro obory meteorologie, klimatologie, hydrologie, jakosti vody a čistoty ovzduší jako objektivní odborné služby poskytované přednostně pro státní správu, sekundárně pak soukromoprávním subjektům. Důležitou funkci plní ČHMÚ také z mezinárodního hlediska, neboť zastupuje Českou republiku v řadě mezinárodních organizací.

Kromě výše zmíněné zřizovací listiny nejsou činnosti vykonávané ČHMÚ právně regulovány, případně je úprava roztržena ve složkových zákonech v gesci několika ústředních orgánů. Skutečnost, že současná právní úprava dostatečně nereflektuje veškeré aspekty činností, které ČHMÚ vykonává, má výrazný dopad na jeho provoz a zajišťování činností prvku kritické infrastruktury, jímž byl určen usnesením vlády č. 934 z 14. 12. 2011, i každodenních činností s dopadem na nejširší veřejnost. ČHMÚ bude i nadále vykonávat komerční aktivity. V případě přijetí navrhované právní úpravy dojde k ekonomičtějším provozu ČHMÚ, neboť bude jasně odlišeno, která data jsou poskytována za úplatu.

Vymezení činností a služeb, které bude právní úprava pokrývat a které budou poskytovány zdarma jako data vzniklá z veřejných rozpočtů, je jednou z hlavních tezí připravovaného právního předpisu. Výčet by měl zůstat dostatečným způsobem „otevřený“, aby jej bylo

možno případně měnit a doplňovat v souvislosti s novými požadavky. Měl by ale v plné míře pokrývat požadavky kladené na ČHMÚ v současnosti, zejména pokud jde o pověření k zajišťování některých činností a služeb vyplývajících z platných zákonných norem. Klíčovým pro rozdělení výstupů z činnosti ČHMÚ, které budou k dispozici zdarma a které budou poskytovány i nadále za úplatu, je nově zřizovaná Národní databáze obsahující data získaná při výkonu nekomerční činnosti ČHMÚ. Tato data budou v Národní databázi zdarma k dispozici. Jakýkoliv subjekt se k těmto výstupům z činnosti ČHMÚ dostane prostřednictvím internetového rozhraní. Naopak nestandardizované produkty a služby, které jsou pro objednatele zpracovávány v rámci soukromoprávních smluvních vztahů, budou pro tyto subjekty zpracovávány a jim poskytovány na základě smluvních ujednání a v souladu s platným ceníkem ČHMÚ. Přílohou materiálu je také tabulka znázorňující základní fungování systému poskytování výstupů z činnosti ČHMÚ.

Klíčovou roli hraje ČHMÚ při plnění bodů z programového prohlášení vlády plynoucích z boje se suchem či poskytování informací. V rámci boje proti suchu bude ČHMÚ poskytovat data ke zpracování plánů v souladu s tzv. „suchou hlavou“, tj. novelou vodního zákona, která je nyní v legislativním procesu (ST č. 556). Ve věci poskytování dat stanoví Programové prohlášení vlády že: „Všechna dostupná a zveřejnitelná data, která vzniknou za peníze daňových poplatníků, musí být neprodleně bezplatně zveřejňována jako otevřená data. To podpoří další rozvoj služeb založených na těchto datech.“ Věcný záměr tento závazek naplňuje. Data budou do budoucna poskytována subjektům, které tyto údaje (v surovém nebo verifikovaném stavu) použijí pro vlastní komerční aktivity. Díky nově zřízené databázi fungující na principu uživatelsky přívětivého datového úložiště bude možné získat data v potřebném formátu, bez datového limitu a nadbytečné administrativní zátěže. Veškerá data, která je nyní ČHMÚ oprávněn a povinen poskytnout budou převedena z režimu „zpřístupňování dat“ do režimu „zveřejňování dat“, čímž bude výrazně omezena administrativní zátěž spojená s vyřizováním žádostí podle tzv. informačních zákonů (z.č. 106/1999 Sb., z.č. 123/1998 Sb.). S ohledem na poskytnutí údajů k dalšímu zpracování širokému okruhu ekonomických subjektů, se ČHMÚ stane jedním ze soutěžitelů a bude moci reagovat na potřeby trhu efektivněji.

Cílem návrhu věcného záměru je připravit podklady, na jejichž základě bude možné vypracovat komplexní právní úpravu spočívající v samostatném zákoně provázaném se souvisejícími předpisy. Věcný záměr předpokládá při přípravě nové právní úpravy zapojení širokého spektra dotčených orgánů státní správy.